

Sayın Meclis Başkanım, Değerli Divan, Keçiören Belediye başkanım ve Büyükşehir belediye başkan adayı Sayın Turgut Altınok, Meclisimizin Kıymetli Üyeleri, basınımızın değerli temsilcileri, Hepinizi şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına saygıyla selamlıyorum.

İyisi ve kötüsüyle bir yıl geride kalırken, yeni umutların ve heyecanın başlangıcında Ocak ayı meclis toplantımıza hoş geldiniz. 2024 yılının hepimiz için beklentilerimizi karşılayan iyi bir yıl olmasını diliyorum.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Sayın Turgut Altınok'a, yoğun programı içerisinde bize zaman ayırdığı için teşekkür ediyor, hoş geldiniz diyorum.

Sayın Başkanlarım, izninizle önce makroekonomik konularla ilgili kısa bir değerlendirme yapıp, ardından Ankara ve yerel yönetimler konusundaki düşüncelerimi sizlerle paylaşacağım.

Sayın Başkan, Kıymetli Meclis Üyeleri,

Küresel bazda risk algısının yüksek olduğu bir yılı geride bırakırken, mevcut göstergeler ve beklentiler bu risklerin 2024 yılında da devam edeceğine işaret ediyor. Küresel Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın yüzde 60'ını oluşturan ülkelerin sandık başına gideceği 2024 yılının seçim takvimi, ekonomik belirsizliği daha da artıracaktır.

Mevcut göstergeler küresel piyasaların, finansman koşulları sebebiyle daha oynak ve kısıtlayıcı bir seviyede kalmaya devam edeceğine işaret ediyor.

Gelişen ülkelerde merkez bankaları sıkılaşma eğilimlerinin sonuna yaklaşırken, 2024'te ekonomilerin sıkılaşma döngüsünün ardından nasıl bir yol izleyeceği önemli konu başlıklarından. Ekonomik veriler resesyon fiyatlamlarını bir miktar azaltsa da ekonomide yavaşlamanın devam etmesi bekleniyor.

Diğer taraftan tedarik zincirinin kırıldığı ve navlun fiyatlarının arttığı bir dönemden geçiyoruz. Kızıldeniz olayı gösterdi ki yeni güvenli tedarik hatlarının açılması gerekiyor. "Hindistan-Ortadoğu-Avrupa Ekonomik Koridoru" projesinde İsrail-Filistin savaşı nedeniyle belirsizlik arttı. Çin'den gelen İpek yolu Rusya'dan geçmeyeceği için bu durumda Orta Asya, Azerbaycan, Ermenistan hattı ön plana çıkacaktır. Ülkemizin sahip olduğu "yakın ülke" avantajı "dost ülke" avantajı ile desteklenirse yatırımlar açısından önemli kazanımlar elde edilecektir.

2024 Türkiye ekonomisi için kritik bir yıl olacak. Parasal sıkılığın devam etmesinin beklendiği 2024 yılında büyüme performansı ve enflasyonun seyri yakından izlenecek. Türkiye'nin önemli ihracat pazarlarındaki ekonomik aktivite de önemli başlıklardan biri olacaktır.

Sayın Başkan, Kıymetli Meclis Üyeleri,

2024 yılı için makroekonomideki en önemli konu enflasyon olmaya devam edecektir. Sürdürülebilir bir büyüme için düşük enflasyon en önemli ön şarttır.

Gerek 2022 ve gerekse 2023 yıllarında enflasyon %64 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mevcut durumda enflasyonla mücadelede politika değişikliğinin sonuçları farklı görünmüyor.

Şu anda görünen mevcut politika tercihimiz, enflasyonun kendi kendine düşeceği beklentisidir. Özellikle para politikasının kontrollü, göreceli olarak maliye politikasının gevşek tutulduğu bir politika tercihinde enflasyonla mücadele zorlaşacaktır.

Asgari ücrete gelen zam, artan vergi ve akaryakıt fiyatları yılın ilk yarısında enflasyonun seyrini olumsuz etkileyecektir. Yılsonu hedefi olan %40'ın altına indirmek zorlaşacaktır. Tüketici fiyatları içindeki ataleti kırmak mevcut durumda mümkün gözüküyor. Seçim ekonomisi ile artacak kamu harcamaları ile enflasyonist bir ortamın devam etmesi olası gözüküyor.

Orta Vadeli Program ve Merkez Bankası son enflasyon raporu, enflasyonda düşüş süreci için 2024'ün ikinci yarısını işaret ediyor. Yani iş dünyası, yılın ilk 6 ayında yüksek enflasyon koşullarında faaliyet göstermeye devam edecek. Yılın ikinci yarısında enflasyonun düşmeye başlamasıyla yatırım ikliminin iyileşeceğini umut ediyoruz.

Sayın Başkan, Kıymetli Meclis Üyeleri,

Sanayi üretimindeki ivme kaybı devam ediyor. Kasım ayında Sanayi Üretimi yüzde 1,4 oranında daralma gösterirken; son 4 aydaki daralma serisi de devam etti. Senelik veri ise; yüzde 0,2 oranında artışa işaret etmesine karşın, son 5 ayın en düşüğünde geldi.

Sanayi Üretimindeki daralmada; Türkiye'nin ana ihracat pazarlarının başında gelen Avrupa ekonomisinde ortaya çıkan durgunluğun (Almanya'da 7 aydır sanayi üretiminde daralma var) ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın başlattığı sıkılaştırma adımlarının etkili olduğu görülüyor.

Sanayi üretiminin öncül göstergeleri Aralık ayında karışık bir görünüme işaret etti. En önemli öncül göstergelerinden biri olan imalat PMI üst üste altıncı ayda 50 eşik değerinin altında kaldı.

Kapasite kullanım oranı sınırlı da olsa azalmaya devam ederken sermaye malı üretim artışı ivme kaybetti.

Sayın Başkan, Kıymetli Meclis Üyeleri,

2023 yılında 255 milyar dolar ihracat yaparak Cumhuriyet tarihimizin rekorunu kırdık. Diğer taraftan dış dengemiz neredeyse yerinde saymış durumda. Dikkat edilmesi gereken husus bir önceki yıla göre yüzde 3,2 gerilemiş olsa da dış ticaret açığı 106 milyar dolar seviyesine ulaşmasıdır.

Dış ticaret açığının beklentilerin altında kalması ithalattaki düşüştan kaynaklanıyor. Tüketim malları ithalatı hız kesmeden artmaya devam ederken ara malları ithalatı yavaşlıyor. Aramalı ithalatındaki azalma 5 aydır sanayi üretimine olumsuz yansıyor. Dış açığımızın gerilemesi önemli, lakin bu sanayi üretiminin gerilemesinden değil tüketim ithalatının azalmasından kaynaklanmalıdır.

Üretim arttığında dış açıklarımız artıyor, zayıfladığında azalıyor. Bizim bu kısır döngüden kurtulmamız gerekiyor. Bunun için yerli payı ve katma değeri daha yüksek olan üretimi arttırmamız son derece önemli. Özellikle hammadde üretiminde ithal ikamesi bir politikanın tercih edilmesi gerekiyor.

Dış ticaret açığın azaltılması için her şeyden önce sanayide teknoloji düzeyini ve verimliliği arttırmaya ihtiyacımız var. Bunu sağlamak için ekonomik faaliyette teknoloji kullanımına, AR-GE ile inovasyona önem vermek, yeşil dönüşümü ve dijital dönüşümü gerçekleştirmemiz gerekiyor.

TİM verilerine göre Ankara 2023 yılında 12.264 milyar dolarlık ihracat hacmine ulaştı. Ülkemizde bir önceki yıla göre %0,6'lık bir ihracat artışı gerçekleşirken, Ankara ihracatını %5,8 arttırarak, bir önceki yıla göre 680 milyon dolar daha fazla ihracat yaptı. Bu rakamlara ulaşmamıza katkısı olan tüm sanayicilerimizi tebrik ediyorum.

Ankara'da sanayinin gündemi artık tamamen değişimdir, asıl hedefimiz ise uluslararası düzeyde teknolojiyi ve yenilikleri üretecek noktaya ulaşarak, ihracat hacmimizi daha da yukarı çıkarmak olacaktır.

Sayın Başkan, Kıymetli Meclis Üyeleri,

Son birkaç yılda reel sektör hem yüksek talep hem de krediye ulaşma maliyeti uygun olduğundan fiyat artışlarından çokta fazla etkilenmedi. Mevcut durumda borçlanma maliyetlerindeki artış ve sıkılaştırıcı politikalarla talep seviyesindeki yavaşlamanın, öz sermayesi güçlü olmayan firmalarımızı iflas ve konkordato riski ile karşı karşıya getireceği unutulmamalıdır.

Bu noktada, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan 'Küçük ve Orta Büyüklükteki Girişim İstatistikleri, 2022' çok önemli göstergeler içeriyor.

2010 yılında KOBİ'ler toplam ihracatın yüzde 60,1'ini gerçekleştirirken bu gün yüzde 31,6'sını gerçekleştirmişler. Benzer durum toplam ciro payında da var. KOBİ'lerin toplam cirodaki payı 2010'te yüzde 65 seviyesinde iken 2022 yılında bu oran yüzde 42,5'e gerilemiş. Göstergeler tek başına teşvik ve kredi sisteminin KOBİ'lerde yapısal dönüşüm için yeterli olmayacağını gösteriyor.

KOBİ'ler toplam girişim sayısının yüzde 99,7'sini oluşturmuş, sadece binde üçü büyük firmalarımız. Büyük firmalarımızın oranını %1'e çıkardığımızda dünyanın 10 büyük ekonomisinden biri haline geliriz.

Sayın Başkan, Kıymetli Meclis Üyeleri,

Enflasyonda yaşanan artışlarla birlikte piyasalar enflasyon muhasebesi uygulamasını beklerken, 2022 yılının ocak ayında yapılan kanuni düzenleme ile enflasyon muhasebesi uygulaması 31.12.2023 tarihli bilançolara uygulanmak üzere ertelenmiştir. 2023 yılı sonu itibariyle uygulanacak olan enflasyon muhasebesi vergisel bir sonuç doğurmayacaktır. Ancak 2024 yılı geçici vergi dönemleri itibariyle yapılacak olan düzeltmeler neticesinde enflasyon muhasebesi uygulamasının vergisel sonuçlarını göreceğiz.

Enflasyon muhasebesi uygulama ve usul ve esaslarına baktığımızda; bilançolarımızın ağırlıklı olarak Aktif kalemlerinin değerlendirildiği görülmektedir. Ülkemizde faaliyet gösteren şirketlerin öz sermayelerinin genellikle düşük olduğunu göz önünde bulundurduğumuzda enflasyon muhasebesi uygulaması, Bilançonun Aktif kalemleri üzerinden alınan bir varlık vergisi gibi değerlendirilmektedir. Bu yıl bizi etkilemeyecek

ama önümüzdeki yıllarda şirketlerimizin bir çalışma sistematiği benimsemesi ve hazırlıklı olması gerekiyor.

2024 yılı için net asgari ücret yüzde 49 artışla 17 bin 2 TL olmuştur. Biz sanayiciler olarak çalışanlarımızla birlikte üretiyor, onlarla bir değer yaratıyoruz. Onların gelirlerinin artması, refah seviyelerinin yükselmesi daha huzurlu bir işyeri daha verimli bir üretim anlamına geliyor. Bütün çalışanlara ve işverenlere hayırlı olmasını diliyorum.

Diğer taraftan asgari ücret desteği hesaplaması, uzun vadeli sigorta kollarına tabi personel üzerinden yapılıyor. Firmalarımız, 2023 yılı Ocak ilâ Aralık döneminde sigortalı sayısında bir önceki yılın altında bildirimde bulunulması hâlinde bu destekten faydalanılmayacak.

EYT düzenlemesi sonrası işten ayrılmalar nedeniyle zaten var olan işsizlik problemi daha da derinleşirken, diğer taraftan firmalarımız asgari ücret desteğinden yararlanamama durumu ortaya çıkmıştır. Bu durumdaki firmalar için haksız rekabet yaratmaktadır. Söz konusu sorunun çözümü ve bu konuda adaletin sağlanması için desteğin yeniden düzenlenmesi faydalı olacaktır.

Sayın Belediye Başkanım,

Öncelikle başkanlık adaylığınızın Ankara'mız için hayırlı olmasını diliyorum. Biz bu gün sizi dinlemek için Meclisimize davet ettik. Lakin Ankaralı sanayicilerimiz adına bir şeyler söylemek istiyorum.

Yeni yüzyılda artık ülkelerin değil, kentlerin rekabetinin yaşandığı bir dönem olacaktır. Artan nüfus ve hızlı kentleşme ekonomik fırsatları olduğu kadar sorunları da beraberinde getirmektedir. Hızlı kentleşmenin yaşandığı her ülkede; konut, trafik, çevre, sağlık, eğitim ve asayişle ilgili sorunlar artmaktadır. Bu sorunları çözmek ve artan nüfusun taleplerini karşılamak için kentlerin yüksek miktarlarda yatırım yapmaları gerekmektedir. Bu yatırımları gerçekleştirmek için kentler arasında kıyasıya bir kaynak rekabeti yaşanmaktadır. Bugün dünyada ülkeler değil kentler yarışıyor dendiğinde aslında söylenilmek istenen bu rekabettir. Bu rekabette yerel yönetimler büyük rol oynamaktadır.

Yerel yönetimler, artan nüfusun beraberinde getirdiği sorunları çözerken sınırlı kaynakları etkin kullanmak zorundadır. Kentsel gelişmenin planlı bir biçimde

gerçekleşmesi ve altyapı yatırımlarının doğru alanlara yöneltilmesi, kentlerin ekonomik büyümelerini sürdürebilmeleri için zorunludur.

Sayın başkanım Ankara'yı yönetmeye talipsiniz. Akıllı şehirleri, kentlerin rekabetini, yerel yönetimlerin dijitalleşmesini konuşuyoruz hep. Bütün bunlar önemli ama bir kenti var eden en önemli şey o kentin ruhu. Ruhu olmayan bir kentte tüm çabalarınız boşa gider. Bu nedenle burada yaşayan insanların kente aidiyetini artıracak girişimler çok önemli.

"Başkentin sanayisinden sanayinin başkentine" dönüşme çabalarımızı ne kadar zor şartlarda sürdürdüğümüz de malumunuz.

Ankara'nın üretme ve katma değer yaratma potansiyelinin çok yüksek olduğunu hepimiz biliyoruz. Bu potansiyelin ortaya çıkması ve dünya çapında rekabet gücüne kavuşmak için Başkentimizi dünyaya bağlamak gerekiyor. Ankara'dan dünya metropollerine, özellikle Avrupa'ya artacak uçuşlar aynı zamanda Anadolu sanayisini dünyaya bağlayacaktır.

İstanbul, Moskova ve Londra'dan sonra Avrupa'nın dördüncü büyük şehri olmamıza rağmen, en az uluslararası uçuşun yapıldığı başkenttir. Kış aylarında direkt uçabileceğiniz sadece 9 ülke var. Daha önce de dile getirdik. Bu sadece sanayicimizin değil, birçok sektörün ortak problemi.

Yine Ankara'mız, havalimanına metro hattı bağlantısı olmayan nadir başkentlerden biri, Ve fuar alanı olmayan nadir başkentlerden,

32 yıldır milli maç oynanmayan başkent,

Sanayimiz Eskişehir ve İstanbul yolu akışında batıya doğru geliyor. Ne var ki çalışanlarımızı her gün şehrimizin doğusundan batısına taşımak zorunda kalıyoruz. Kentleşmenin sanayi, ticaret, ulaşım, konut gibi bütün unsurlarıyla dikkate alınması gerekiyor.

Ankara sanayisinin daha da gelişebilmesi için limanlara ulaşım altyapısının sağlanması gerekiyor.

Büyükşehir belediyesi ile organize sanayi bölgelerimiz arasında yapılan işbirliği protokolümüzün devam ettirilmesi talebimizdir. Yeni organize sanayi bölgelerine ihtiyacımız var.

Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılında Ankara'da arzu ettiğimiz sosyoekonomik sıçramayı yapabilmemiz için bu eksiklerimizin tamamlanması gerekiyor. Bu sorunlar çözüldüğünde başta sanayi olmak üzere her açıdan Ankara'nın var olan potansiyelinin ortaya çıkacağına ve Ankara'mızın bir cazibe merkezi olacağına inancım tamdır.

Sizin Ankara'lı ve Ankara sevdalısı olduğunuzu biliyorum, bu konularla ilgili özellikle de sanayi bölgeleri ile ilgili planlarınızı öğrenmek istiyoruz sayın başkanım.

Sözlerime son verirken, seçim sonrası hem içeriye hem de dışarıya güven telkin etmemiz gerekiyor. Öngörülebilirliğin artması büyüme açısından olumlu bir sinyal olacaktır. Yerel seçim sonrası, 4 yıl ülkemizde seçim olmaması, gerek kamu gerekse özel sektörde işlere daha iyi odaklanılarak verim arttıracak ve uzun dönemde ekonomi de istikrara kavuşacaktır.

Sözlerime burada son verirken tekrar teşekkür ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum efendim.